

UCHWAŁA Nr XXVII/152/10
Rady Gminy Czarnia
z dnia 10 listopada 2010 r.

w sprawie zmiany Uchwały Nr XXVI/134/06 Rady Gminy w Czarni z dnia 4 października 2006 r. w sprawie Planu Rozwoju Lokalnego.

Na podstawie art. 18 ust.2 , pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001r. Nr 142 , poz. 1591 z późn. zm.) uchwala się co następuje:

§ 1.

W Planie Rozwoju Lokalnego stanowiący załącznik do Uchwały Nr XXVI/134/06 Rady Gminy w Czarni z dnia 4 października 2006 r. w sprawie Planu Rozwoju Lokalnego dokonuje się zmian w sposób następujący :

1. W dziale III w części dotyczącej w zakresie oświaty , zdanie drugie po myślniku otrzymuje brzmienie:

„- przeprowadzenie remontów i termomodernizacji budynków Szkół Podstawowych w Czarni i Surowem”.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Stanisław Szydlik

UCHWAŁA Nr IX/42/07
Rady Gminy Czarnia
z dnia 28 grudnia 2007r.

w sprawie zmiany Uchwały Nr XXVI/134/06 Rady Gminy w Czarni z dnia 4 października 2006r. w sprawie Planu Rozwoju Lokalnego.

Na podstawie art. 18, ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) uchwała się co następuje:

§ 1.

W Planie Rozwoju Lokalnego stanowiącym załącznik do uchwały Nr XXVI/134/06 Rady Gminy w Czarni z dnia 4 października 2006r. w sprawie Planu Rozwoju Lokalnego punkt IV. i Punkt V. otrzymują brzmienie zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
[Podpis]
Stanisław Szydlik

IV. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW.

1. Planowane projekty i zadania inwestycyjne w okresie 2007– 2013.

Lp.	Nazwa planowanego zadania inwestycyjnego	Przewidywany czas realizacji	Oczekiwane rezultaty	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Przewidywane nakłady do poniesienia PLN
1.	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Surowem.	2008-2009r.	Wybudowanie sali gimnastycznej o pow. uż.298,63m ² wymiary wewn. 24,68 x 12,10 m z łącznikiem o pow. uż. 127,10 m	Urząd Gminy Czarnia	995.000
2.	Przebudowa drogi gminnej we wsi Długie.	2007r.	Wykonanie nawierzchni asfaltowej na drodze o długości 1,6 km.	Urząd Gminy Czarnia	368.460
3.	Przebudowa drogi gminnej we wsi Surowe kolonia Grądy.	2008 r.	Wykonanie nawierzchni asfaltowej na drodze o długości 2,5 km.	Urząd Gminy Czarnia	600.000
4.	Przebudowa drogi gminnej Brzozowy Kąt - Świdwiborek	2008r.	Wykonanie nawierzchni asfaltowej na drodze o długości 1,5 km	Urząd Gminy Czarnia	420.000
5.	Budowa budynku remizo – świetlicy w Bandysiach.	2007 – 2008 r.	Wybudowanie budynku remizo świetlicy w Bandysiach o pow. użytkowej 189,5 m ² , w tym; część garażowa 51,6 m ² , część świetlicowa 119 m ²	OSP Bandysie, Urząd Gminy Czarnia	95.000
6.	Modernizacja bazy dydaktycznej i budowa przyszkolnej infrastruktury sportowej Publicznej Szkoły Podstawowej w Czarni.	2008r.	Poprawa wyglądu estetycznego budynku oraz oszczędności na ogrzewaniu. Uzyskanie boisk: wielofunkcyjnego, do tenisa i bieżni 100 m.	Urząd Gminy Czarnia	1.282.232
7.	Przebudowa drogi gminnej Cupel - Surowe we wsi Surowe kolonia Brotki.	2009r.	Wykonanie nawierzchni asfaltowej na drodze o długości 1,7km.	Urząd Gminy Czarnia	430.000

8.	Budowa sieci wodociągowej na terenie gminy: -budowa stacji wodociągowej, -budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Surowe, Czarnia i B. Kąt.	2008-2013	Wybudowanie ujęcia wody i stacji uzdatniania wody oraz 32 km wodociągu.	Urząd Gminy Czarnia	960.000 1.543.00
9.	Przebudowa drogi gminnej Cupel – Michałowo – Surowe odcinek Michałowo – Surowe.	2010r.	Wykonanie nawierzchni asfaltowej na drodze o długości 2,4 km.	Urząd Gminy Czarnia	650.000
10.	Wykonanie wymiany stolarki okiennej, termoizolacji ścian oraz elewacji budynku na Szkoły Podstawowej w Surowem.	2010r.	Poprawa wyglądu estetycznego budynku oraz oszczędności na ogrzewaniu.	Urząd Gminy Czarnia	420.000
11.	Wykonanie przebudowy drogi gminnej w Bandysiach kolonia Korzenie.	2011r.	Wykonanie nawierzchni asfaltowej na drodze o długości 2,2 km.	Urząd Gminy Czarnia	600.000
12.	Wykonanie przebudowy drogi gminnej w Rutkowie.	2012r.	Wykonanie nawierzchni asfaltowej na drodze o długości 1,8 km.	Urząd Gminy Czarnia	520.000
13.	Wykonanie przebudowy drogi gminnej w Surowem kolonie Stara Wieś – Zastucze.	2013r.	Wykonanie nawierzchni asfaltowej na drodze o długości 1,9 km.	Urząd Gminy Czarnia.	530.000

V. PLAN FINANSOWY NA LATA 2007-2013

Lp.	Nazwa planowanego zadania	Jednostka realizująca zadanie	Okres realizacji	Łączne nakłady w tys. złotych	Wysokość wydatków w latach w tys. złotych							Źródła finansowania			
					2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Budżet gminy	Środki UE	Inne	
1.	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Surowem	Urząd Gminy Czarnia	2008-2009	995	-	750	245	-	-	-	-	-	-	400	595
2.	Przebudowa drogi gminnej we wsi Długie	Urząd Gminy Czarnia	2007	368,46	368,46	-	-	-	-	-	-	-	68,46	-	300
3.	Przebudowa drogi gminnej we wsi Surowe-Grądy	Urząd Gminy Czarnia	2008	600	10	590	-	-	-	-	-	-	100	500	-
4.	Przebudowa drogi gminnej Brzozowy Kąt - Świdwiborek	Urząd Gminy Czarnia	2008	420	-	420	-	-	-	-	-	-	130	290	-
5.	Budowa remizo-świetlicy w Bandysiach	Urząd Gminy Czarnia	2007-2008	95	40	55	-	-	-	-	-	-	40	45	10
6.	Modernizacja bazy dydaktycznej i budowa przyszłolnej infrastruktury sportowej Publicznej Szkoły Podstawowej w Czarni	Urząd Gminy Czarnia	2008	1.282,23	-	1.282,23	-	-	-	-	-	-	384	898,23	-
7.	Przebudowa drogi gminnej Cupel-Surowe kol. Brotki	Urząd Gminy Czarnia	2009	430	-	10	420	-	-	-	-	-	70	360	-
8.	Budowa sieci wodociągowej na terenie Gminy: Surowe, Czarnia i Brzozowy Kąt	Urząd Gminy Czarnia	2008-2013												

Lp.	Nazwa planowanego zadania inwestycyjnego	Jednostka realizująca zadanie	Okres realizacji	Iczne nakłady w tys. złotych	Wysokość wydatków w latach, w tys. złotych									Źródła finansowania		
					2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Budżet gminy	Środki UE	Inne		
9.	- budowa stacji uzdatniania wody, - budowa sieci wodociągowej w miejscowościach:			960	-	400	560	-	-	-	-	160	800	-		
				1.543	-	-	250	350	300	300	343	293	1.250	-		
9.	Przebudowa drogi gminnej Cupel – Michalowo – Surowe. Odcinek Michalowo – Surowe	Urząd Gminy Czarnia	2010	650	-	-	-	650	-	-	-	110	540	-		
10.	Wykonanie wymiany stolarki okiennej, docieplenia oraz elewacji na Szkole Podstawowej w Surowem	Urząd Gminy Czarnia	2010	420	-	-	-	420	-	-	-	120	300	-		
11.	Wykonanie przebudowy drogi gminnej w Bandysiach Kolonia Korzenie	Urząd Gminy Czarnia	2011	600	-	-	-	-	600	-	-	100	500	-		
12.	Wykonanie przebudowy drogi gminnej w Rutkowie	Urząd Gminy Czarnia	2012	520	-	-	-	-	-	520	-	90	430	-		
13.	Wykonanie przebudowy drogi gminnej w Surowem Stara Wieś - Zasucze	Urząd Gminy Czarnia	2013	530	-	-	-	-	-	-	530	90	440	-		

PRZEWODNICZĄCY

Rada Gminy

Starosta Szajlik

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.

Plan rozwoju lokalnego obejmuje teren gminy Czarnia i okres realizacji na lata 2004 – 2006 oraz kierunki realizacji planu rozwoju na lata 2007 – 2013.

II. Aktualna sytuacja SPOŁECZNO GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU.

1. Położenie, powierzchnia, ludność.

Gmina Czarnia położona jest w północno – zachodniej części powiatu ostrołęckiego w odległości 52 km od Ostrołęki. Zajmuje powierzchnię 9.253 ha, w tym lasy zajmują 3.625 ha tj. 39,18% całości powierzchni gminy.

Struktura użytków rolnych w gminie przedstawia się następująco:

grunty orne	-	2.581 ha
sady	-	9 ha
łąki trwałe	-	1.474 ha
pastwiska trwałe	-	1.211 ha
<hr/>		
Razem:		5.275 ha

Pozostałe grunty (tereny zabudowane, drogi, gruntu pod wodami i nieużytki) zajmują 353 ha.

Największe kompleksy leśne znajdują się w północno – zachodniej i wschodniej części gminy.

Z pośród całości lasów na terenie gminy 75,2%, to lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, w których gospodarka leśna prowadzona jest w sposób Prawidłowy zmierzający do zwiększenia biologicznej odporności drzewostanu. Lasy prywatne występują na ogół w znacznym rozproszeniu i prowadzona w nich gospodarka leśna nie zawsze jest racjonalna.

Warunki glebowe i wodne powodują, że najczęstszym typem siedliskowym lasu są siedliska borowe, w których dominuje sosna z domieszką świerka i brzozy. Podszyt jest ubogi i słabo zróżnicowany, stworzony głównie z jałowca i kruszyny.

Występujące na terenie gminy gleby to gleby piaszczyste charakteryzujące się dużą przepuszczalnością o niskiej przydatności rolniczej. Gleby klasy IV stanowią 9,7% całości użytków rolnych, klasy V – 39,1%, klasy VI – 51,2%. Wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej wg JUNG Puławy wynosi dla gminy 40,6 pkt (średnia dla kraju 66,6 pkt). Niska jakość bonitacyjna gleb

decyduje o strukturze zasiewów; głównymi roślinami uprawianymi na terenie gminy są: żyto ok. 60% całości zasiewów, owies 8,5%, ziemniaki 16,6%, rośliny pastewne 7,8%, pozostałe uprawy 4,1%, pozostałe grunty ok. 3% to odłogi i ugory.

Na terenie gminy Czarnia zamieszkuje 2.674 osoby (wg NSP z 2002 r.), w tym 1400 mężczyzn i 1274 kobiety. Wskaźnik zaludnienia kształtuje się na poziomie 29 osób / km², przy średniej powiatowej wynoszącej 96 osób/ km² i wojewódzkiej wynoszącej 143 osoby/ km². W granicach administracyjnych gminy znajduje się 9 wsi sołeckich. Liczba mieszkańców w poszczególnych wioskach wynosi:

1. Bandysie	- 384
2. Brzozowy Kąt	- 166
3. Cupel	- 53
4. Cyk	- 205
5. Czarnia	- 476
6. Długie	- 283
7. Michałowo	- 49
8. Rutkowo	- 127
9. Surowe	- 931

Zabudowa mieszkaniowa i rolnicza na terenie gminy pod względem przestrzennym nie posiada poza miejscowością gminną wytworzonych układów urbanistycznych. Około 90% zabudowy to rozproszone układy kolonijne z nielicznymi skupiskami zwartych układów ulicowych obejmujących w skali gminy około 10% zabudowy. Struktura przestrzenna gminy trudna jest do obsłużenia sieciami infrastruktury i komunikacji, praktycznie niemożliwe jest uzbrojenie całej zabudowy w sieć wodociagową, kanalizacyjną i gazową.

2. Środowisko przyrodnicze.

Teren gminy Czarnia należy do obszarów bez większych źródeł zanieczyszczenia środowiska. Do źródeł zanieczyszczenia środowiska można zaliczyć pojedynczo występujące większe obiekty usługowe, hodowlane, zabudowę zagrodową i procesy chemizacji rolnictwa. Nie rozwiązana gospodarka ściekowa w zakresie ścieków socjalno – bytowych na terenie gminy stanowi problem zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych. Na terenie gminy brak jest komunalnej oczyszczalni ścieków. W znacznym stopniu wody są zagrożone przez niewłaściwe gromadzenie i zagospodarowanie nawozów organicznych tj. gnojowicy i obornika. W ramach „ Programu ograniczania zanieczyszczeń środowiska składnikami nawozowymi z produkcji zwierzęcej w województwie mazowieckim ” w gminie zrealizowano 32 inwestycje obejmujące płyty gnojowe i zbiorniki na gnojówkę. Inwestycje te będą realizowane również w okresie najbliższych lat.

Do punktowych obiektów stwarzających możliwość zagrożenia stanu środowiska należy zaliczyć również nielegalne składowiska odpadów, stację paliw w Surowem i nieprawidłowe niekiedy magazynowanie nawozów mineralnych.

Na terenie gminy nie ma zakładów przemysłowych oraz innych przedsięwzięć, które ujemnie oddziaływałyby na środowisko dlatego też nie istnieje

prawdopodobieństwo wystąpienia awarii, która byłaby zagrożeniem dla środowiska. Teren gminy Czarnia znajduje się na obszarze wyróżniającym się znaczną naturalnością środowiska i krajobrazu. W całości znajduje się w systemie obszarów o najwyższych wartościach przyrodniczych o znaczeniu krajowym i międzynarodowym.

O wartościach przyrodniczych terenu decydują głównie doliny rzek i obszary leśne. Najwyższymi walorami przyrodniczymi w skali gminy charakteryzuje się dolina rzeki Omulew.

Dla doliny Omulwi wykonano ekspertyzę pt. „ Studium zagospodarowania obszaru funkcjonalnego doliny rzeki Omulwi z wnioskami do kompleksowej realizacji w województwie ostrołęckim ”. W raporcie końcowym Studium stwierdzono, iż w celu ochrony walorów przyrodniczych, należy dolinę rzeki wyłączyć z lokalizowania dużych ferm hodowlanych i pozostawić łąki i pastwiska w rolniczym użytkowaniu.

Ze względu na wysoką wartość przyrodniczą i krajobrazową, obszary położone w dolinie Omulwi wraz z kompleksami leśnymi w strukturze planu zagospodarowania województwa mazowieckiego, gmina Czarnia znajduje się w obszarze wskazanym do poprawy warunków funkcjonowania środowiska przyrodniczego poprzez:

- wzmocnienie ochrony unikatowych dolin rzecznych i ich otoczenia,
- zapewnienie ciągłości powiązań przyrodniczych,
- włączenie do europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000 obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych.

Obszary i obiekty o dużych wartościach przyrodniczych charakterystyczne dla Puszczy Kurpiowskiej, zostały objęte prawną formą ochrony przyrody. Są to rezerваты przyrody; Czarnia i Surowe, pomniki przyrody; dąb k/ Leśniczówki w Czarni, 4 sosny bartne (wiek ok. 150 lat), sosna zwyczajna w leśnictwie Czarnia o wysokości 28 m i obwodzie 250 cm na wysokości 1,3 m i lasy ochronne o łącznej powierzchni 1066,01 ha.

3. Infrastruktura techniczna.

3. 1. Elektroenergetyka.

Dostawa energii elektrycznej na terenie gminy Czarnia odbywa się za pośrednictwem napowietrznych sieci energetycznych średniego i niskiego napięcia zasilanych z Rejonowego Punktu Zasilania o parametrach technicznych 110/15 kV znajdującego się poza terenem gminy tj. w Myszyńcu i Chorzelach.

Stan techniczny linii SN jest zróżnicowany. Większość istniejących stacji transformatorowych to stacje typu napowietrznego, które charakteryzują się małą mocą zainstalowanej jednostki transformatorowej. Część z nich wymieniono w latach ubiegłych na nowe. Nadal jednak istnieje potrzeba dalszej modernizacji sieci, polegającej na wymianie stacji transformatorowych na jednostki o większej mocy oraz rozbudowie istniejących linii n.n.

Działania i nakłady inwestycyjne Rejonu Energetycznego ograniczać się będą do utrzymania ciągłości dostaw energii oraz konserwacji istniejących linii energetycznych. Podstawowymi działaniami w najbliższych latach zatem będą dostawa energii do istniejących odbiorców oraz przyłączenie do istniejącej sieci nowych odbiorców zgodnie z warunkami technicznymi i obowiązującymi normatywami.

3. 2. Zaopatrzenie w wodę.

Na terenie gminy brak jest wodociągów zbiorowych. Z pośród istniejących w gminie 563 mieszkań wodociągi zagrodowe posiada 339 mieszkań, pozostałe gospodarstwa domowe posiadają studnie kopane o średniej głębokości 6 – 8 m. Studnie te wykonane są z kręgów betonowych, które charakteryzują się niskim stopniem szczelności. Woda pozyskiwana z tych studni często nie odpowiada wymogom jakie stawia się wodzie przeznaczonej do picia oraz do celów gospodarczych. Własne ujęcia wodociągowe posiadają wszystkie szkoły na terenie gminy oraz instytucje i jednostki prowadzące działalność gospodarczą.

3. 3. Odprowadzenie ścieków.

Na terenie gminy występuje jedynie lokalna sieć kanalizacji sanitarnej oraz mała oczyszczalnia ścieków typu „Bioblok” o przepustowości 35 m³ na dobę, która zlokalizowana jest w miejscowości Czarnia na terenie Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego. Pozostałe miejscowości gminy nie posiadają kanalizacji sanitarnej i urządzeń do oczyszczania ścieków. Nieczystości bytowe i gospodarcze gromadzone są głównie w zbiornikach do czasowego magazynowania ścieków.

3. 4. Usuwanie odpadów.

Gmina nie posiada własnego składowiska odpadów komunalnych. Odpady z terenu gminy wywożone są na składowiska zlokalizowane na terenie innych gmin. Aktualnie na terenie gminy prowadzona jest selektywna zbiórka szkła, które gromadzone jest w specjalnych zbiornikach i odstarczane przez specjalistyczną firmę do huty szkła.

3. 5. Ciepłownictwo.

Na terenie gminy brak jest centralnego systemu grzewczego, który obsługiwałby poszczególne miejscowości gminy. Mieszkańcy gminy zaspokajają potrzeby w zakresie ogrzewania mieszkań z własnych źródeł zaopatrzenia w ciepło. Odbywa się to za pośrednictwem indywidualnych kotłowni opalanych głównie drewnem i w mniejszym stopniu węglem.

3.6. Telekomunikacja.

Usługi telekomunikacyjne dla abonentów na terenie gminy świadczone są głównie przez Telekomunikację Polską S.A. W gminie funkcjonuje również stacja bazowa telefonii komórkowej. Obszar gminy obsługiwany jest przez cyfrową centralę telefoniczną zlokalizowaną w miejscowości Czarnia. Przez teren gminy przebiega również kabel światłowodowy, który podłączony jest z systemem istniejących central telefonicznych. Łączność telefoniczna na terenie gminy odbywa się przez napowietrzne linie telefoniczne (B. Kąt, Cyk, część wsi Czarnia), miedziane kable telefoniczne (wieś Surowe) oraz przy wykorzystaniu łączy radiowych typu SRDA w miejscowościach o rozproszonej zabudowie.

3.7. Drogownictwo.

Podstawą sieci drogowej gminy jest droga wojewódzka Nr 614 Chorzele – Krukowo – Myszyniec oraz drogi powiatowe.

3.7.1. Droga wojewódzka Nr 614 na terenie gminy Czarnia ma długość 12,325 km i przebiega przez środek gminy dzieląc ją symetrycznie na dwie części. Droga ta posiada nawierzchnię asfaltową, stan nawierzchni jest dobry.

3.7.2. Drogi powiatowe.

Na terenie gminy jest 8 dróg powiatowych o łącznej długości 41,899 km. Drogi te posiadają na długości 19,482 km nawierzchnię asfaltową, na długości 21,007 km nawierzchnię żwirową i na długości 1,500 km nawierzchnię gruntową.

Do kategorii dróg powiatowych należą następujące drogi:

- Czarnia – Cyk – Pełty o długości	3,675 km
- Czarnia – Białusny Lasek o długości	3,300 km
- Czarnia – Cupel o długości	6,050 km
- Czarnia – Surowe o długości	9,422 km
- Surowe – Długie – Bandysie o długości	7,786 km
- Czarnia – Bandysie o długości	5,460 km
- Rutkowo – Lesiny Wielkie o długości	3,066 km
- Bandysie – Zawady o długości	3,140 km

3.7.3. Drogi gminne.

Drogi gminne stanowią uzupełniającą sieć dróg na terenie gminy. Stanowią one Drogi dojazdowe do drogi wojewódzkiej i dróg powiatowych. Do kategorii dróg gminnych zaliczonych na terenie gminy jest 9 dróg o łącznej długości 28,123 km, z tego nawierzchnię żwirową posiada 16,995 km i nawierzchnię gruntową 11,128 km.

Do kategorii dróg gminnych zaliczone są następujące drogi:

- Cupel – Michałowo – Surowe o długości	6,915 km
- Bandysie „ Korzenie ” o długości	2,512 km
- Czarnia – Charcibałda o długości	2,745 km

- Bandysie – Podgórze o długości	0,605 km
- Brzozowy Kąt – Pełty o długości	1,950 km
- Długie (k/zlewni mleka) o długości	4,326 km
- Surowe „ Zajęczy Kąt ” o długości	1,050 km
- Cyk – Księży Lasek o długości	2,520 km
- Surowe „ Brotki ”- Cupel o długości	5,500 km.

Ponadto na terenie gminy jest 110,590 km dróg transportu rolnego, które stanowią drogi dojazdowe dla rolników do swoich gospodarstw oraz do gruntów rolnych i lasów. Drogi te w zdecydowanej większości posiadają nawierzchnię gruntową.

Stan dróg o nawierzchni żwirowej i gruntowej na terenie gminy jest zły. Drogi te w wielu przypadkach nie spełniają wymagań wynikających z natężenia ruchu i obciążenia poruszających się po nich pojazdów, wymagają pilnie poprawy stanu ich nawierzchni.

4. Wartości kulturowe.

Gmina Czarnia położona jest w Regionie Etnograficznym Kurpiowskim – Kurpie północne (Kurpie Puszczy Zielonej). Region ten zachował do dziś odrębność kulturową a nawet gwarową.

Na terenie gminy wg danych prowadzonych przez służby Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków ochronie prawnej podlegają następujące obiekty:

1. Wpisane do rejestru zabytków:

w miejscowości Czarnia:

- kościół parafialny p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP, murowany, neogotycki z 1904 r.,
- cmentarz parafialny rzymsko – katolicki.

2. Wpisane do ewidencji zabytków:

w miejscowości Czarnia:

- dom Nr 10, drewniany z ok. 1900 r.,
- dom Nr 13, drewniany z początku XX wieku,
- dom Nr 17, drewniany z początku XX wieku,

w miejscowości Brzozowy Kąt:

- chlew w zagrodzie nr 29 z początku XX wieku,

w miejscowości Cupel:

- dom Nr 6, drewniany z końca XIX wieku,
- dom Nr 7, drewniany z początku XX wieku,
- dom Nr 9, drewniany z początku XX wieku.

5. Infrastruktura społeczna i obsługa ludności.

5. 1. Mieszkalnictwo.

Na terenie gminy Czarnia dominuje zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa

jednorodzinna. Zasoby mieszkaniowe wg danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r. wynosiły 563 mieszkania o łącznej powierzchni użytkowej 50.294 m². Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 89,5 m², przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkańca na 1 osobę wynosiła 19,0 m², przeciętna liczba osób w 1 mieszkaniu wyniosła 4,74.

Z danych NSP wynika, że 338 mieszkań w gminie posiada lokalny wodociąg, 289 mieszkań posiada łazienkę i ubikację w domu oraz 156 mieszkań wyposażone jest w centralne ogrzewanie.

Warunki mieszkaniowe w gminie są zbliżone do warunków występujących w powiecie ostrołęckim i gorsze od średnich w województwie mazowieckim. Analiza stanu zabudowy mieszkaniowej w gminie potwierdza, iż część mieszkańców gminy mieszka w trudnych warunkach mieszkaniowych a rozproszona zabudowa stanowi problem w zaopatrzeniu budynków w infrastrukturę techniczną i społeczną.

5. 2. Oświata i wychowanie.

Na terenie gminy funkcjonują 4 szkoły podstawowe oraz Publiczne Gimnazjum Czarni. Łączna ilość uczniów we wszystkich szkołach w roku szkolnym 2003/2004 wynosi 390.

Ilość uczniów w poszczególnych szkołach wynosi:

Szkoła Podstawowa w Bandysiach	-	19
Szkoła Podstawowa w Czarni	-	127
Szkoła Podstawowa w Długiem	-	18
Szkoła Podstawowa w Surowem	-	99
Publiczne Gimnazjum w Czarni	-	127.

Przy wszystkich szkołach podstawowych funkcjonują oddziały przedszkolne z łączną ilością 41 dzieci w roku szkolnym 2003/2004.

Wszystkie szkoły podstawowe mają zapewnioną niezbędną bazę lokalową do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Brak jest natomiast przy nich poza Szkołą Podstawową w Czarni (posiada salę gimnastyczną o wymiarach 7 x 12 m) sal gimnastycznych.

Niewystarczającą bazę dydaktyczną posiada Publiczne Gimnazjum w Czarni, dlatego też jeden oddział tego Gimnazjum mieści się w Szkole Podstawowej w Surowem. W Czarni 2 klasy Gimnazjum mieszczą się w budynku remizo – świetlicy, gdzie jest bardzo ciasno i pomieszczenia nie są przystosowane do prowadzenia nauki, oraz 1 klasa Gimnazjum mieści się w Szkole Podstawowej w Czarni.

W związku z bardzo małą ilością uczniów w szkołach podstawowych w Długiem i Bandysiach szkoły te w najbliższych latach zostaną zlikwidowane a młodzież z tych wiosek będzie dowożona z Długiego do szkoły w Surowem, natomiast z Bandyś do szkoły podstawowej w Czarni.

5.3. Ochrona zdrowia.

Na terenie gminy zlokalizowany jest ośrodek zdrowia, gdzie przyjmuje pacjentów 1 lekarz, 3 pielęgniarki i lekarz stomatolog. Obsada ta jest wystarczająca do zapewnienia podstawowej opieki zdrowotnej dla mieszkańców gminy. W zakresie leczenia zamkniętego i specjalistycznego mieszkańcy gminy obsługiwani są przez szpital i przychodnie specjalistyczne w Ostrołęce.

5.4. Kultura i sport.

Na terenie gminy jest jedna biblioteka publiczna, która zlokalizowana jest w miejscowości Czarnia. Biblioteka ta posiada punkt filialny we wsi Surowe. Boiska sportowe znajdują się tylko przy szkołach podstawowych, są to boiska gruntowe, nie w pełni przystosowane do uprawiania sportu.

5.5. Usługi.

Na terenie gminy jest 13 sklepów spożywczo – przemysłowych oraz 1 sklep z artykułami do produkcji rolnej. Sklepy zlokalizowane są w następujących miejscowościach: Czarnia, Cyk, Bandysie, Długie i Surowe.

Funkcje w zakresie administracji publicznej i obsługi finansowej skoncentrowane są w Czarni, są to:

- Urząd Gminy,
- Punkt Obsługi Klientów Banku Spółdzielczego w Myszyńcu.

Ponadto na terenie gminy znajdują się 4 Ochotnicze Straże Pożarne we wsiach: Bandysie, Brzozowy Kąt, Cyk i Czarnia. OSP Bandysie obecnie nie posiada remizy, sprzęt który posiada przechowywany jest w prywatnym pomieszczeniu u Naczelnika OSP.

Na terenie gminy funkcjonuje Urząd Pocztowy w Czarni, który obsługuje mieszkańców całej gminy.

Na terenie gminy zarejestrowanych jest 85 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą z tego najwięcej, bo 21 w zakresie wykonywania robót budowlanych, 18 w zakresie handlu obwoźnego.

Liczba istniejących podmiotów wykazuje tendencje wzrostowe. W okresie od 1995 r. do 2003 roku przybyło 26 nowych podmiotów. Średnio na 1000 mieszkańców przypada 32 podmioty gospodarcze (w powiecie ostrołęckim 43 podmioty, w woj. mazowieckim 229).

6. Gospodarka.

Na terenie gminy nie ma żadnych zakładów przemysłowych. Dlatego też głównym źródłem utrzymania mieszkańców jest rolnictwo, które ze względu na słabą jakość gleb jest mało wydajne i przynosi niewielką opłacalność.

Głównymi roślinami uprawianymi w gminie są żyto, owies i ziemniaki. Z uwagi na niską jakość gleb nie uprawia się w ogóle roślin przemysłowych. W strukturze użytków rolnych 51,0% zajmują trwałe łąki i pastwiska, co stwarza naturalne warunki do chowu bydła mlecznego i bydła rzeźnego. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w gminie wynosi 77,2 szt. (średnia krajowa 32,7 szt.), zaś trzody chlewnej wynosi 29 szt. na 100 ha gruntów ornych (średnia krajowa 142,6 szt.).

Właścicielami gruntów uprawnych są wyłącznie rolnicy, prowadzący 510 indywidualnych gospodarstw rolnych. Przeciętna powierzchnia gospodarstwa rolnego w gminie wynosi 13,62 ha, w tym użytków rolnych 11,78 ha (w powiecie ostrołęckim 10,3 ha, w województwie mazowieckim 6,1 ha).

7. Sfera społeczna.

7.1. Sytuacja demograficzna i społeczna.

Według danych Narodowego Spisu Powszechnego w 2002 r. gminę zamieszkiwało 2.674 osób z tego 1400 mężczyzn i 1274 kobiet. Analiza liczby mieszkańców gminy od 1980 r. wykazuje stałą tendencję spadkową. Systematycznie obniża się współczynnik przyrostu naturalnego, chociaż w dalszym ciągu jest on wyższy od średniego przyrostu w powiecie ostrołęckim i w województwie mazowieckim. W roku 2002 przyrost naturalny w gminie wynosił 7,03 na 1000 ludności.

Gmina charakteryzuje się ujemnym saldem migracji ludności, które w roku 1995 wynosiło - 29 osób, w roku 2002 - 14 osób.

Wśród osób w wieku produkcyjnym dominują mężczyźni, natomiast w grupie wieku przed i poprodukcyjnego kobiety.

Strukturę ludności wg wieku mającą istotne znaczenie na kształtowanie się struktur społeczno – ekonomicznych obrazuje poniższe zestawienie

Wyszczególnienie	Mężczyźni	Kobiety	Razem	%
Ludność ogółem	1400	1274	2.674	100
Wiek przedprodukcyjny				
0 – 6 lat	147	135	282	10,55
7 – 14 lat	217	183	400	14,96
15 – 17 lat	68	66	134	5,01
Wiek produkcyjny mobilny				
18 – 44 lat	581	416	997	37,28
Wiek produkcyjny nie mobilny				
45 – 64 mężczyźni	220	-	220	8,23
45 – 59 kobiety	-	158	158	5,91
Wiek poprodukcyjny				
65 – więcej mężczyźni	167	-	167	6,24
60 i więcej kobiety	-	316	316	11,82

Bezrobocie.

Według danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrołęce na 31 grudnia 2003 r. zarejestrowanych z gminy Czarnia było 261 osób bezrobotnych, w tym 117 kobiet. Stale wzrasta liczba osób trwale bezrobotnych – bez prawa do zasiłku. W grudniu 2003 r. grupa ta stanowiła 88% ogółu bezrobotnych.

W obecnej sytuacji podstawowymi problemami demograficznymi, wpływającymi na sytuację gospodarczą gminy są:

- odpływ ludności do miast (głównie ludzi młodych i wykształconych),
- zaburzona struktura ludności z powodu nadwyżki mężczyzn nad kobietami,
- wysokie bezrobocie (duża ilość bezrobotnych bez prawa do zasiłku),
- ubożenie ludności (wzrasta liczba osób korzystających z pomocy społecznej).

Wykształcenie.

Liczba ludności w zależności od poziomu wykształcenia przedstawia się następująco:

- wykształcenie wyższe posiada	- 56 osób,
- policealne	- 10 osób,
- średnie	- 158 osób,
- zasadnicze zawodowe	- 489 osób,
- podstawowe ukończone	- 1045 osób,
- podstawowe nieukończone	- 319 osób.

III. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA TERENIE GMINY.

W zakresie rolnictwa – utrzymanie i rozwój funkcji rolniczej.

Biorąc pod uwagę istniejące uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne wpływające na możliwość rozwoju gminy rolnictwo pozostanie podstawowym sektorem gospodarki gminy. Jako funkcję uzupełniającą rozwoju zakłada się rozwój agroturystyki.

Z tych funkcji wynikają następujące kierunki działań:

- ochrona gruntów rolnych,
- powiększanie arealu gospodarstw,
- utrzymanie i rozwój produkcji roślinnej i zwierzęcej, z dążeniem do specjalizacji gospodarstw rolnych i wytwarzania żywności ekologicznej,
- zalesianie gleb najslabszych mało przydatnych dla rolnictwa,
- wdrażanie ekologicznych form produkcji rolnej, w tym programów rolnośrodowiskowych,
- rozwój i promowanie agroturystyki,
- pomoc w tworzeniu i funkcjonowaniu grup producenckich,
- tworzenie warunków dla rozwoju małej przedsiębiorczości między innymi poprzez wyznaczenie terenów na cele działalności produkcyjnej.

W zakresie leśnictwa – utrzymanie i rozwój funkcji leśnej.

Główne kierunki działań:

- ochrona gruntów leśnych,
- zachowanie zwartych kompleksów leśnych, stanowiących istotny element lokalnego ekosystemu,
- dolesianie luk, enklaw i półenklaw leśnych, wzrost turystyczno - rekreacyjnej funkcji lasów,
- stwarzanie pozarolniczych źródeł dochodów związanych z pielęgnacją lasów a w dalszej perspektywie z przerobem pozyskiwanego drewna i runa leśnego,
- tworzenie warunków dla rozwoju działalności w zakresie przeróbki drewna.

W zakresie drogownictwa.

Główne kierunki działań:

- nie dopuszczanie do degradacji istniejących dróg o nawierzchni bitumicznej,
- modernizacja dróg o nawierzchni gruntowej poprzez ich utwardzenie żwirem,
- przebudowę najważniejszych dróg gminnych poprzez wykonanie na nich nawierzchni asfaltowej,
- docelowo wykonanie na wszystkich drogach gminnych nawierzchni asfaltowej.

W zakresie ochrony środowiska.

Pogodzenie interesów pomiędzy koniecznością ochrony zasobów przyrodniczych gminy a ich gospodarczym wykorzystaniem wymaga szczególnego podejścia do spraw ochrony środowiska.

Głównymi kierunkami działań w tym zakresie będą:

- poprawa sytuacji w zakresie odprowadzania ścieków bytowo - gospodarczych poprzez budowę oczyszczalni ścieków i zebranie w systemy kanalizacyjne ścieków z większych miejscowości o zwartej zabudowie,
- preferowanie uzupełnienia zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej przydomowymi oczyszczalniami ścieków oraz szczelnymi zbiornikami ścieków, przy założeniu ich wywozu do punktu zlewnego przy oczyszczalni,
- porządkowanie gospodarki odchodami zwierzęcymi poprzez budowę płyt gnojowych i zbiorników na gnojowicę,
- prowadzenie gospodarki odpadami na terenie gminy zgodnie z gminnym planem gospodarki odpadami,
- wprowadzenie segregacji odpadów.

W zakresie zaopatrzenia w wodę.

Zasadniczym celem działań w zakresie poprawy funkcjonowania gospodarki i zaopatrzenia mieszkańców gminy w wodę będzie podjęcie starań w zakresie realizacji zbiorczych systemów wodociągowych w pierwszej kolejności we wsiach o zwartej zabudowie i największej liczbie mieszkańców.

Docelowo system zaopatrzenia w wodę winien zapewnić mieszkańcom gminy odpowiednie dostawy wody pitnej o wymaganej jakości oraz na potrzeby gospodarcze i cele przeciwpożarowe.

Głównym celem działań w tym zakresie będzie:

- opracowanie programu zwodociągowania gminy,
- zapewnienie niezbędnej ochrony ujęć wodnych przez wyznaczenie stref ochronnych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami,
- zbiorowym zaopatrzeniem w wodę objęte zostaną wszystkie miejscowości o zwartej zabudowie,
- w zabudowie rozproszonej i nowopowstającej w oddaleniu od terenów zurbanizowanych rozbudowa sieci wodociągowych następować będzie poprzez realizację indywidualnych ujęć.

W zakresie oświaty.

Jedną z przyczyn ograniczających rozwój gminy jest niedostateczny poziom wykształcenia mieszkańców, który jest znacznie niższy od przeciętnego w miastach. Nie pozwala on na szersze rozwinięcie działalności gospodarczej pozarolniczej, która w warunkach braku zakładów pracy, mogłaby stanowić alternatywę dla pracy w rolnictwie. Stan kwalifikacji mieszkańców gminy stanowi jedną z ważniejszych barier przezwyciężenia bezrobocia i ożywienia gospodarczego. Dlatego też jednym z ważniejszych działań będzie podejmowanie działań zmierzających do:

- poprawy istniejącej bazy dydaktycznej poprzez budowę budynku Gimnazjum w Czarni,
- przeprowadzenie remontów Szkół Podstawowych w Czarni i Surowem,
- uzupełnianie wyposażenia szkół w pomoce naukowe.

W zakresie turystyki i rekreacji.

Gmina Czarnia położona jest na terenie dawnej Kurpiowskiej Puszczy Zielonej. Jedną trzecią powierzchni gminy stanowią lasy obfitujące w grzyby, jagody i zioła. Naturalne zasoby wodne stanowią rzeka Omulew i Trybówka.

Atrakcją turystyczną gminy są dwa rezerwaty przyrody – „ Czarnia ” i „ Surowe ”, w których chroni się zachowane fragmenty boru świeżego naturalnego pochodzenia, charakterystycznego dla dawnej Puszczy Kurpiowskiej.

W rezerwacie Czarnia zachowały się ok. 200 letnie okazy sosen – barci. Wytyczono tu szlak turystyczny „ Barci Kurpiowskich ”.

Aktualnie w gminie funkcjonuje 6 gospodarstw agroturystycznych, które są zlokalizowane we wsiach; Bandysie, Czarnia, Długie i Surowe.

Jedną z funkcji jaką może spełniać gmina, ze względu na swoje walory, jest funkcja wypoczynku, rekreacji i naturalnej odnowy biologicznej organizmu, poprzez przebywanie w naturalnym, zdrowym środowisku przyrodniczym.

Główne kierunki działań:

- ochrona walorów przyrodniczych doliny rzeki Omulew,
- zapobieganie degradacji i dewastacji terenów cennych przyrodniczo,
- prowadzenie działań mających na celu zwiększenie stopnia lesistości poprzez zalesianie nieużytków i gleb słabych nieprzydatnych do wykorzystania rolniczego,
- ograniczanie zmiany przeznaczenia istniejących powierzchni leśnych na inne cele,

- zwiększenie ilości gospodarstw zajmujących się agroturystyką i tworzenie bazy rekreacyjnej.

IV. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW.

1. Planowane projekty i zadania inwestycyjne w okresie 2004 – 2006.

Lp.	Nazwa planowanego zadania inwestycyjnego	Przewidywany czas realizacji	Oczekiwane rezultaty	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Przewidywane nakłady do poniesienia PLN
1.	Przebudowa drogi gminnej we wsi Surowe „ Zajęczy Kąt ”	II – III kwartał 2004 r.	Wykonanie nawierzchni asfaltowej na drodze o długości 1,09 km, szerokość jezdni 4,0 m.	Urząd Gminy w Czarni	214.910,31
2.	Budowa budynku Gimnazjum w Czarni	III kwartał 2004 r. – IV kwartał 2005 r.	Wykonanie budynku gimnazjum o pow. użytkowej 427 m ² , w tym 3 sale wykładowe, pokój nauczycielski pokój dyrektora i inne pomieszczenia towarzyszące.	Urząd Gminy w Czarni	1.150.000
3.	Przebudowa drogi gminnej we wsi Surowe (Zaostrowie i Wyżegi)	2005 r.	Wykonanie nawierzchni asfaltowej na drodze o długości 2,0 km	Urząd Gminy w Czarni	450.000
4.	Budowa budynku remizo – świetlicy w Bandysiach	2004 – 2006 r.	Wybudowanie budynku remizo – świetlicy w Bandysiach o pow. użytkowej 189,5 m ² , w tym; część garażowa 51,6 m ² , część	OSP Bandysie, Urząd Gminy w Czarni	350.000

			świetlicowa 119 m ²		
5.	Przebudowa drogi gminnej we wsi Cyk	2006 r.	Wykonanie nawierzchni asfaltowej na drodze o długości 1,2 km	Urząd Gminy w Czarni	280.000

2. Planowane zadania inwestycyjne na lata 2007 – 2013.

- Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Surowem, okres realizacji 2007 – 2010,
- Przygotowanie dokumentacji i budowa sieci wodociągowej na terenie gminy, okres realizacji 2008 – 2013,
- Budowa kanalizacji w Czarni, okres realizacji 2010 – 2012.

V. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY.

Planowane do realizacji projekty są projektami samodzielnymi nie mają powiązań z innymi inwestycjami realizowanymi na terenie gminy.

VI. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004 - 2006

Lp.	Nazwa planowanego zadania inwestycyjnego	Jednostka realizująca zadanie	Okres realizacji	Łączne inwestycyjne nakłady tyś złotych	Wysokość wydatków w latach			Źródła finansowania zadania					
					2004 tyś zł.	2005 tyś zł.	2006 tyś zł.	Budżet gminy	Budżet Państwa	Środki prywatne	Środki UE	Inne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1.	Przebudowa drogi gminnej we wsi Sutrowe „Zajęczy Kał” w km 0+000-1+090	Urząd Gminy	2004 r.	214,9	214,9	-	-	55,0	-	-	159,9	-	
2.	Budowa budynku Gimnazjum w Czarni	Urząd Gminy	2004 – 2005 r.	1.150	300	850	-	210	100	-	840	-	
3.	Przebudowa drogi gminnej we wsi Sutrowe (Zaostrowie – Wyżęgi) 2,0 km	Urząd Gminy	2005 r.	450	10,0	440	-	80	40	-	330	-	
4.	Budowa budynku remizo – świetlicy w Bandysiach	Urząd Gminy OSP Bandysie	2004 – 2006	250	80	100	70	120	-	80	-	50	
5.	Przebudowa drogi gminnej we wsi Cyk (1,2 km)	Urząd Gminy	2006	280	-	6	274	50	25	-	205	-	
	Razem:	X	X	2.344,9	604,9	1.396	344	565	165	80	1.534,9	50	

VII. SYSTEM WDRAŻANIA.

Jednostką organizacyjną realizującą projekty będzie Urząd Gminy w Czarni. Urząd Gminy bądź jego jednostki organizacyjne będą zarządzały zrealizowanymi inwestycjami po oddaniu ich do użytku.

VIII. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ.

Informacja o realizacji zadań wynikających z Planu Rozwoju Lokalnego będzie przedkładana w okresach półrocznych Komisji do Spraw Finansów, Rozwoju Społeczno Gospodarczego i Rolnictwa Rady Gminy oraz raz w roku Radzie Gminy przy sprawozdaniu z wykonania budżetu gminy celem dokonania oceny stopnia jego realizacji.

Informacje o realizacji projektów i źródeł ich finansowania będą upowszechniane wśród mieszkańców gminy poprzez przedkładanie tych informacji na zebraniach wiejskich i przy okazji innych spotkań z mieszkańcami.